

Асқазан және ұлтабар сөлін зерттеу

Жоспар

1. Асқазан секрециясын жіңішке резеңке түтікше арқылы фракциялық әдіспен зерттеу.
2. Асқазан ішілік РН метрия.
3. Интрагастральды реоплетизмография .
4. Зондсыз зерттеу.
5. Радиотелеметриялық әдіспен зерттеу.
6. Ұлтабар сөлін зерттеу.

Асқазан сөлін зерттеуге қарсы көрсетілімдер

- **Өңеш стенозы**
- **Атеросклероз салдарынан дамидын жүрек ақаулары**
- **Асқазан жарасы ауруы**
- **Асқазаннан қан кету**
- **Кенеттен қан қысымның көтерілуі**
- **Қолқа аневризмасы**

Асқазан секрециясын жіңішке резеңке түтікше арқылы фракциялық әдіспен зерттеу

- Жіңішке резеңке көмегімен асқазандағы сұйықтық аш қарынға алынады, бұл 1-ші порция, 1 сағат ішінде әр 15 минут сайын асқазан сөлін сорғызып 4 порция алынады бұл негізгі секреция, кейінгі екінші сағат ішінде байқау тағамдары беріліп немесе парентеральды секреци стимуляторлары енгізілгеннен кейін екінші кезеңдегі 1 сағат ішінде әр 15 минут сайын 4 порци алады. Асқазан сөлінің 9 порциға екі сағат ішінде алынып асқазанның негізгі және стимуляция жасалғаннан кейінгі секрециясын зерттеу фракциялық зерттеу әдісі деп аталады.

Асқазан ішілік РН метрия

- рН-метр (орыс. рН-метр) - әртүрлі биологиялық объектілердің сілтілік немесе қышқылдық дәрежесін сипаттайтын сутектіондардың
- концентрациясын (1 ... 14 аралықта) өлшеуге арналған аспап. Ол электродтық жүйеден, күшейткіштен, индикатордан (немесе өздігінен жазғыштан), реттеуіш құрылғыдан, орындауыш механизмнен тұрады. рН-метрлердің өлшеу принципі жағынан 2 түрі болады: потенциометрлік (нөл-аспаптар) және тура есептейтін.

□ Асқазандағы жалпы қышқылдықты

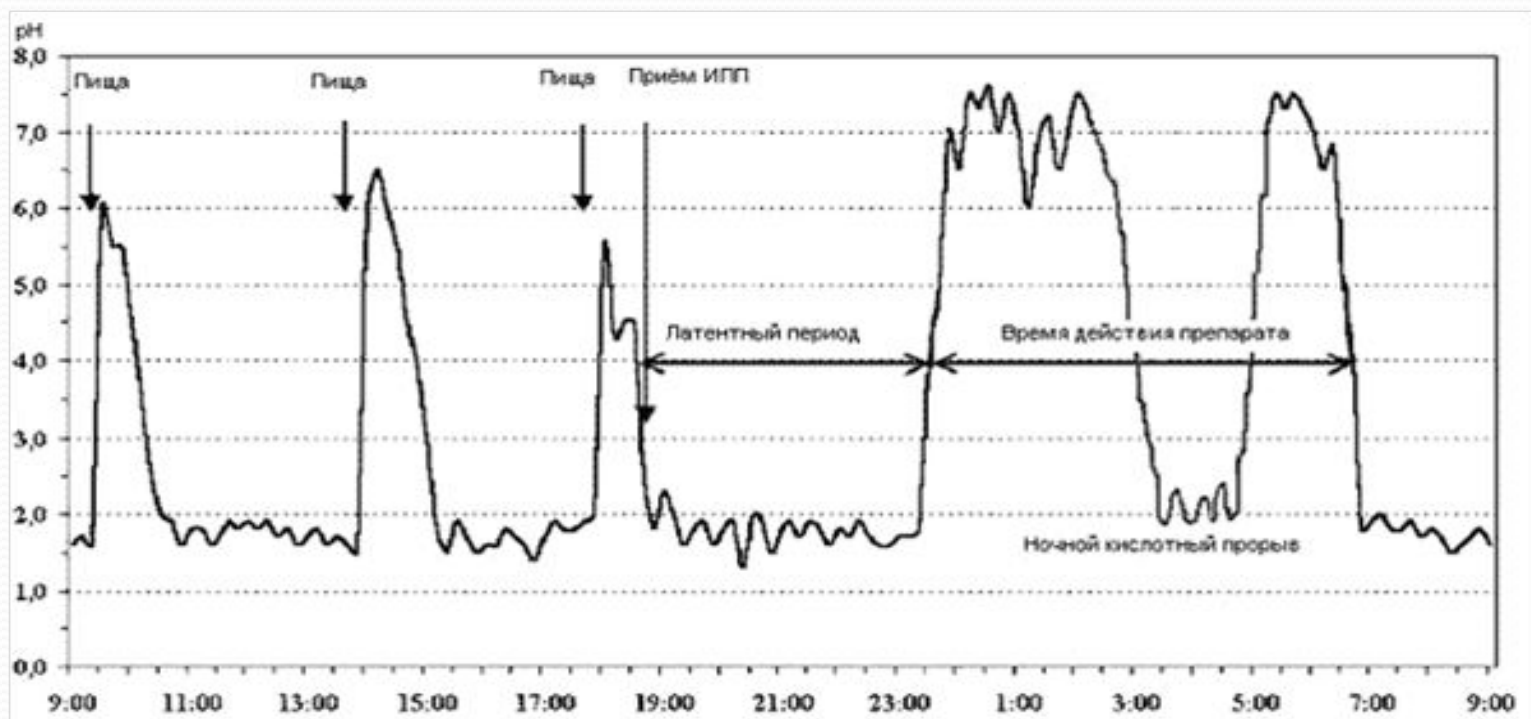
□ Бос тұз қышқылын анықтаймыз

□ Байланысқын тұз қышқылын анықтаймыз

□ Асқазан рагіне күмәнданғанда сүт қышқылын анықтаймыз

□ Пенсиннің көлемін анықтаймыз

□ Жасырын қанды тексереміз

Зондсыз зерттеу

- Бұл әдіс ауруханада жағдайы ауыр науқастарды зерттеуде қолданылды.

- Сали сынамаcы.

0,1 метиллен көгі себілген жұқа резеңкені суда жуып, науқасқа кешкі тамақтан кейін 1 сағаттан соң жұтқызады. 12 сағаттық несеп түсінің көк түсті болып өзгеруі асқазан сөлінің құрамында тұз қышқылының бар екендігін білдіреді.

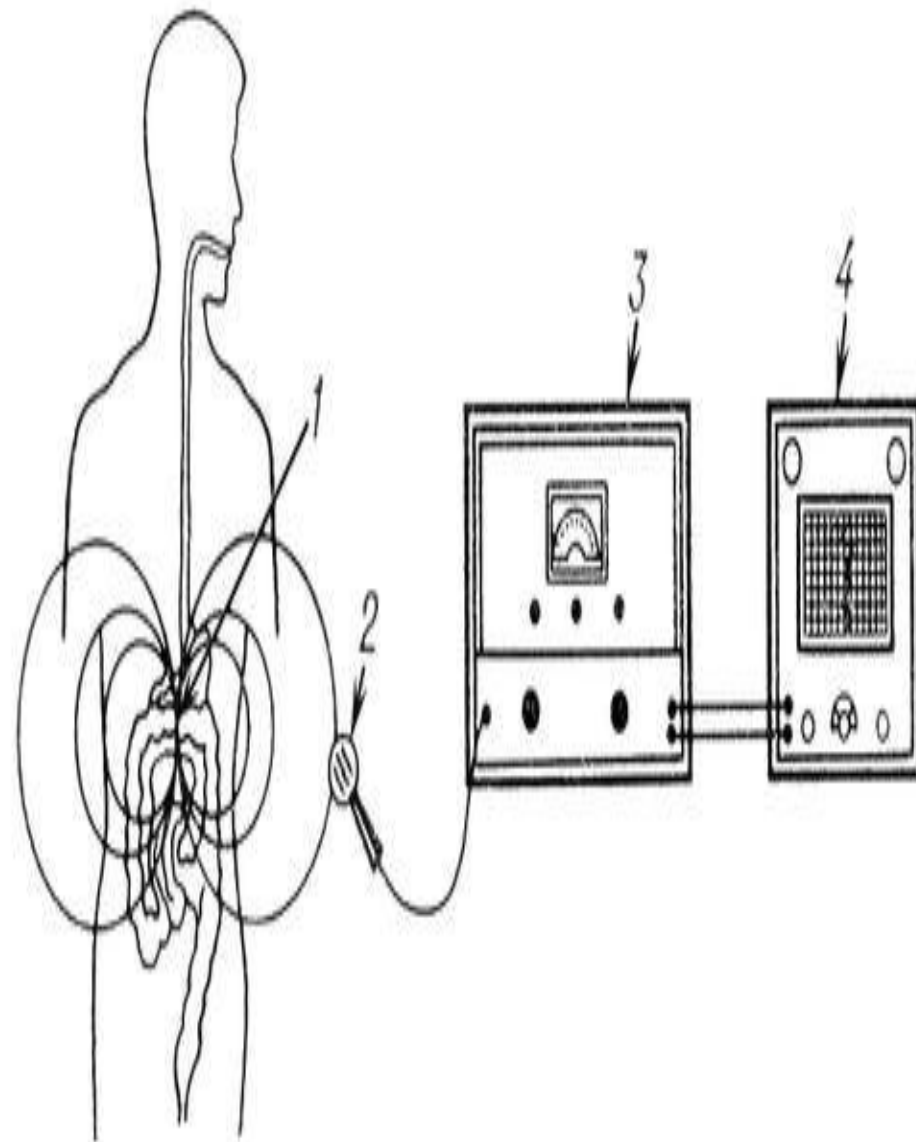
- Ацидотест сынағы

Науқасқа индикатор таблетка қабылдану арқылы несеп түсінің өзгеруіне қарай асқазан бездерінің тұз қышқылын бөлу деңгейі тексеріледі.

Радиометриялық әдіспен зерттеу

- Ұшына радиокапсулалар бекітілген арнайы сүзгі асқазан мен 12 елі ішек қуысына енгізіледі де, олардан келетін сигналдар тіркеледі. Асқазанның рН көрсеткішін, қозғалыс қызметін, тонусын анықтайды.

Ұлтабар сөлін зерттеу

- *Ұлтабар сөлін зерттеудің бауыр, өт қапшығы және өт жолдары ауруларының диагнозында маңызы үлкен. Ұлтабар сөлін зерттеу екі мақсатта жүргіледі.*
- *Өт құрамын тексеру арқылы диагноз қою үшін.*
- *Жиналған өтті сыртқа шығару өт қапшығының қабынуының және өт қапшығыда тастың пайда болуының алдын алу үшін.*

- *Асқорыту жүйесі патологиясы бар науқастардың негізгі шағымдары: іштің ауырсыну сезімі, тәбеттің өзгерісі, қыжыл, кекіру, жүрегі айну, құсу, іштің кебуі, іш өту, іш қату, ауыздан бөгде иіс сезіну, дисфагия, қан кету.*
- *Дисфагия - Тамақ өңештен өту барында жұтудың қиындауы. Дисфагия төмендегі ерекшеліктермен сипатталады:*
  - *- жұтудың қиындауы;*
  - *- тамақ өңештен өткенде ауырсыну сезімінің пайда болуы;*
  - *- жұтқан тамақтың қайта қайтуы - регургация.*

Зертханалық тексеру әдістері

- *Жалпы қан талдауы*
- *> Анемия - созылмалы гастритте, ішектің сіңіру қызметі бұзылған кезде темір тапшылықты анемиясы, витамин В₁₂ және фоли қышқылы тапшылықты анемиясы дамиды; асқазан ішек жолдарынан созылмалы қан кету кезінде темір тапшылықты анемиясы дамиды.*
- *> Нейтрофил саны жоғарылайтын лейкоцитоз әртүрлі бактериялық қабынуларда, ауыр қабынуларда кездеседі; эозинофилия аллергиялық паразиттік ауруларда кездеседі.*
- *> ЭТЖ бактериялық инфекцияда және басқа қабыну ауруларында кездеседі.*

Аспаптық зерттеу әдістері

- *Эндоскопиялық зерттеу .Бұл әдіс арқылы асқорыту жолдарының кезкелген бөлігін тікелей бақылауға және биопсия алып морфологиялық тексеру жасауға, сондай-ақ Helicobacter pylori анықтауға болады**
- *> өңеш, асқазан және он екі елі ішекті зерттейтін эндоскоп -фиброэзофагогастродуоденоскоп (ФГДС) деп аталады;*
- *> тоқ ішекті зерттейтін - колоноскоп деп аталады, бұл зерттеуді жүргізер алдында ішекті клизма арқылы тазалау керек;*
- *> тік ішек пен сигма тәрізді ішекті зерттейтін эндоскоп - ректорманоскоп деп аталады.*

● *Ішті қараған кезде анықтау*

қажет:

- *пішінін;*
- *симметриялық қасиетін;*
- *тыныс алуға қатынасуын;*
- *терідегі өзгерістерді;*
- *грыжалық тесіктерді.*

● *Іштің пальпациясы екіге бөлінеді :*

• *беткейлік;*

• *терең.*

• *Беткейлік пальпация арқылы анықтаймыз:*

• *ауру сезімін;*

• *тері асты липомаларды;*

• *ағзалардың ұлғаюын;*

• *құрсақ қуысының бұлшық етінің шамасыздығын;*

● **Терең пальпация арқылы анықтаймыз:**

- **ауру сезімін;**
- **топографиялық орналасуын;**
- **бетінің тегістігін;**
- **диаметрін;**
- **консистенциясын;**
- **қозғалғыштығын;**
- **құрылдағыштығын;**

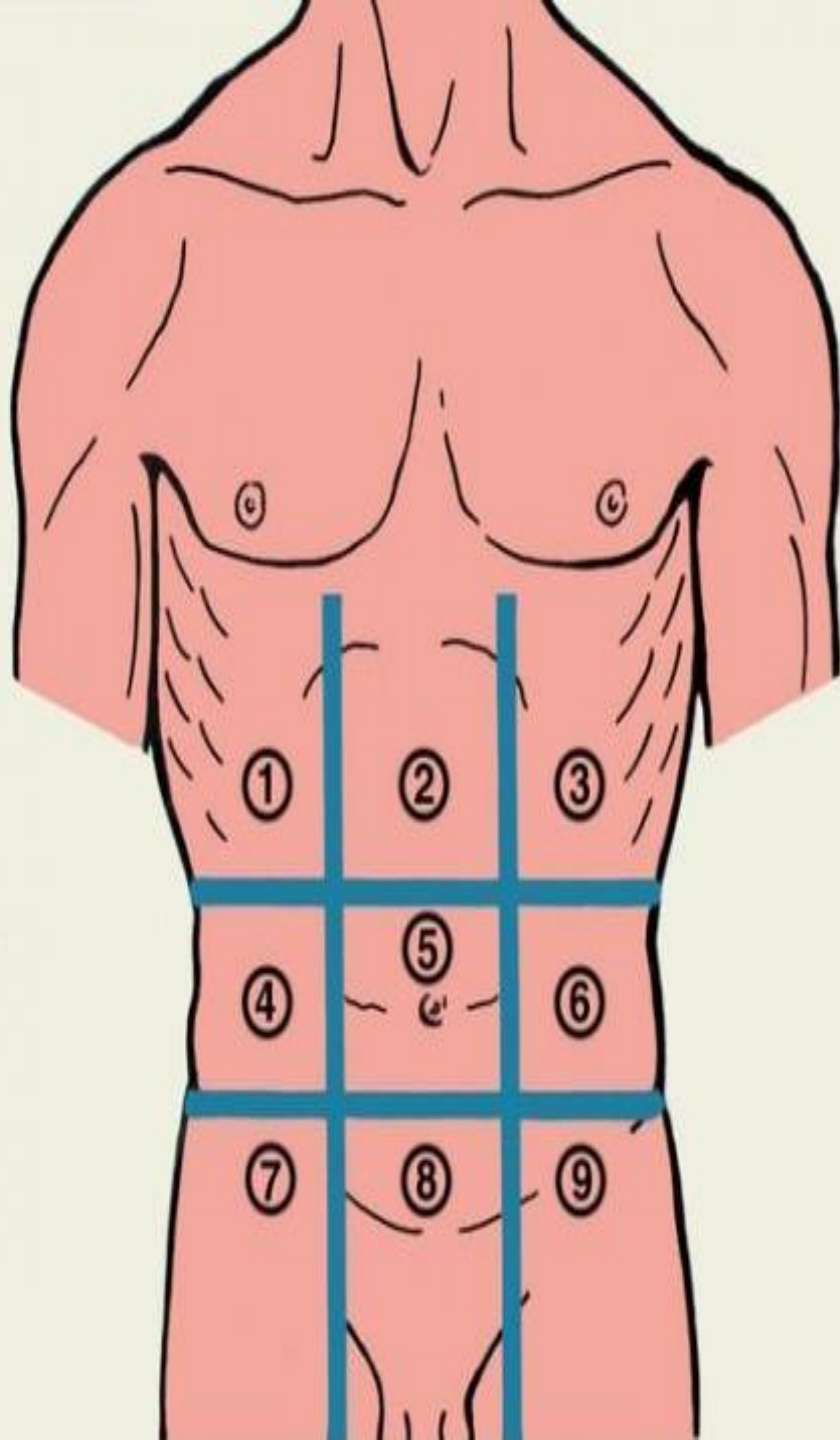

Қарау:

ауыз қуысын қарау;

теріні қарау;

ішті қарау.

Астана қаласы әкімдігінің ШЖҚ “Жоғары медициналық колледж” МКҚ

СӨЖ

Тақырып: Асқазан және ұлтабар сөлін зерттеу

Тапсырған: Алсейтова Ж.С

Орындаған: Эркатаева С.С